

ภาคผนวก จ

แบบวัดทักษะการคิดแบบสามัญลักษณ์

แบบวัดทักษะการคิดแบบสามัญลักษณ์

สถานการณ์ที่ 1

จิรายุสหนุ่มวัยทำงานอายุประมาณ 28 ปี งานอดิเรกของเขาคือเลี้ยงนกสวยงามหลายชนิดกลับจากทำงาน จิรายุสจะพักผ่อนอยู่กับเหล่านกทั้งหลายของเขา เขาสอนนกต่าง ๆ ให้พูดโน่น พูดนี่ ด้วยคำสุภาพ เมื่อเวลาเขากลับมาบ้านจิรายุส นกแสนรู้ ของเขาก็ต้อนรับแขกด้วยการทักทายและแสดงความสามารถต่าง ๆ จนเป็นที่ประทับใจของผู้ที่พบเห็น แต่เมื่อปลายเดือนที่ผ่านมา นกของเขาได้ตายวันละตัวสองตัว จิรายุสตกใจและเสียใจมากจึงไปหาปศุสัตว์ที่ใกล้บ้าน จิรายุสจึงทราบว่า นกของเขาเป็นโรคระบาดไข้หวัดนก ยากที่จะเยียวยาได้ จิรายุสเศร้าโศกเสียใจอยู่หลายวันด้วยความผูกพันที่เขามีต่อนก แต่เมื่อเขาเข้าใจความเป็นไปว่ามีเกิดต้องมีดับ จิรายุสก็คิดอยู่เสมอว่ามีสุขก็ต้องมีทุกข์ มีทุกข์ก็ต้องหาสุขได้

สถานการณ์ที่ 1 ตอบคำถาม จากข้อ 1-2

1. จิรายุสจะหามาแทนนกที่ตายไปหรือไม่

- ก. หามาแทน เพราะ เขาผูกพันกับนกมานาน
- ข. หามาแทน เพราะ จิรายุสเป็นคนใจเหงามาก
- ค. ไม่หามาแทน เพราะ กลัวนกที่หามาจะไม่สวยเท่า
- ง. ไม่หามาแทน เพราะ การตายของนกเป็นไปตามวัฏจักร

2. ถ้านกของจิรายุสไม่ตายด้วยโรคไข้หวัดนกแล้วจะอยู่ให้เขาได้ชื่นชมตลอดไปหรือไม่

- ก. ตลอดไป เพราะ เขาดูแลนกทุกตัวของเขาอย่างดี
- ข. ตลอดไป เพราะ ใคร ๆ ก็ชมว่านกของเขาพูดเพราะมาก
- ค. ไม่ตลอดไป เพราะ เป็นไปตามกฎธรรมชาติตั้งอยู่แล้วดับไป
- ง. ไม่ตลอดไป เพราะ การพูดสุภาพทำให้คนพูดมีเสน่ห์และอายุยืนนาน

สถานการณ์ที่ 2

นที..ชายหนุ่มรูปงามมักชอบแต่งตัวอวดสาว ๆ แฉวหมู่บ้านเป็นประจำ และชอบคุยโม้กับใครต่อใครว่าตัวเองหล่อและฐานะร่ำรวยและดูถูกคนอื่น เป็นนิสัยสามารถเลือกใครมาเป็นแฟนก็ได้ แต่ในความเป็นจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ เพราะทุกคนไม่สนใจนทีเลย...นทีเปลี่ยนวิธีใหม่โดยการซื้อรถยนต์ป้ายแดงคันโก้ คิดหวังว่าสาว ๆ จะสนใจแต่ก็ไม่มีใครสนใจนทีเหมือนเคย.. นทีเริ่มถามตัวเองว่าเขารวย และหล่อ ทำไมไม่มีใครสนใจ

สถานการณ์ที่ 2 ตอบคำถาม จากข้อ 3-4

3. ทำไมไม่มีใครสนใจนทีทั้ง ๆ เขาทั้งหล่อและรวย

- ก. เพราะ นทีชอบหลอกสาว ๆ ไปวัน ๆ
- ข. เพราะ นทีไม่ยอมทำงาน
- ค. เพราะ ทรัพย์สินที่มีอยู่ย่อมหมดไป
- ง. เพราะ นทีมีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน

4. นทีจะมีรูปหล่อและรวยอย่างนี้ตลอดไปหรือไม่

- ก. ไม่ตลอดไป เพราะทุกอย่างต้องมีอยู่และดับไป
- ข. ตลอดไป เพราะนทีมีทรัพย์สินมากมายใช้ไม่มีวันหมด
- ค. ตลอดไป เพราะนทีมีเงินทำศัลยกรรมได้
- ง. ไม่ตลอดไป เพราะนทีไม่มีใครคบ

สถานการณ์ที่ 3

รุสนา นางแบบชื่อดังมีโอกาสสวมใส่เสื้อผ้าที่สวยงาม ๆ มากมายแต่เธอก็มีชุดโปรดของเธออยู่ 2 - 3 ชุด เธอมีความเชื่อว่าเมื่อเธอสวมใส่ชุดเหล่านั้นเธอจะมีโชคมั่งงานเข้ามาตลอด การมีงานทำก็หมายถึงการมีเงินพอที่จะใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยได้ รุสนาใช้เงินที่หามาได้หมดไปกับการเที่ยวกลางคืนและซื้อของใช้ราคาแพง นานวันเข้าเงินก็หมดงานก็ไม่มี รุสนาก็ไปหยิบชุดโปรดที่เธอเชื่อว่าเมื่อสวมชุดนี้แล้วเธอมีโชคแต่เมื่อเวลาผ่านไปชุดโปรดของเธอก็ไม่ใช่อย่างที่คิดสวมใส่กี่ครั้งก็ไม่มียานไม่มีโชคเหมือนเมื่อก่อน รุสนาคิดอยู่นานว่าทำไมเธอจึงไม่มีงานจนในที่สุดเธอก็รู้สาเหตุของการไม่มีงานทำว่าที่แท้จริงมาจากอะไร

สถานการณ์ที่ 3 ตอบคำถาม จากข้อ 5- 6

5. ทำไมรุสนาถึงเลือกใส่ชุดโปรดเมื่อไม่มีงานให้ทำ

- ก. เพราะ เป็นความเชื่อส่วนตัวที่เธอคิดไปเอง
- ข. เพราะ ชุดโปรดเป็นชุดที่ให้โชคของเธอ
- ค. เพราะ ชุดโปรดเมื่อใส่แล้วโดดเด่นกว่าใคร
- ง. เพราะ ชุดโปรดเป็นสิ่งที่ถูกโฉลกกับเธอ

6. สาเหตุที่แท้จริงที่รุสนาไม่มีงานเดินแบบคืออะไร

- ก. เพราะ ชุดที่ใส่สีเริ่มซีดเพราะใส่หลายครั้ง
- ข. เพราะ เที่ยวกลางคืนทำให้ไม่มีเวลาพักผ่อน
- ค. เพราะ ไม่รับผิดชอบต่อน้ำที่ตนเอง
- ง. เพราะ รูปร่างรุสนาเริ่มอ้วนขึ้นหาเสื้อผ้าใส่ยาก

สถานการณ์ที่ 4

ปราโมทย์ หนุ่มหน้าตาดีเรียนเก่ง ฐานะร่ำรวย มารยาทเรียบร้อยชอบช่วยเหลือคนอื่นมีความสุภาพเรียบร้อยกับทุกคนเป็นที่รักของเพื่อนและคุณครู ต่อมาเมื่อเพื่อนกลุ่มใหม่เข้ามาทำความรู้จักกับปราโมทย์ เพื่อนกลุ่มใหม่ชื่นชมปราโมทย์และพูดถึงปราโมทย์บ่อยมากขึ้นจนทำให้มานิตย์อยากรู้จัก แต่เพื่อน ๆ ไม่อยากให้ มานิตย์คบหากับปราโมทย์ เพราะมานิตย์ชอบคบกับกลุ่มนักเรียนหน้าปากซอยหาเรื่องทะเลาะกับทุกคนแต่ในที่สุดมานิตย์ก็คบกับปราโมทย์และชอบชวนปราโมทย์ไปคบหากับพวกนักเรียนทำให้การเรียนเริ่มแยลงและใช้เงินมากขึ้นทุกวันและหยุดเรียนบ่อยขึ้นในที่สุดก็สอบตกเกือบทุกวิชา มานิตย์ไปถามปราโมทย์ว่าไม่เป็นไรเรื่องแค่นี้ยาคิดมากเพราะปราโมทย์เรียนเก่งและมีเงินจ้างครูสอนพิเศษทุกวิชาเดี๋ยวก็น่าจะเหมือนเดิมปราโมทย์เชื่อและเที่ยวเตร่กับกลุ่มมานิตย์ไม่สนใจว่าเพื่อน ๆ จะหาว่าอย่างไรปราโมทย์บอกกับเพื่อนว่าเขาจะไม่ยอมให้ใครมาเก่งกว่าไม่เชื่อก็คอยดู.....

สถานการณ์ที่ 4 ตอบคำถามที่ 7-8

7. ปราโมทย์จะมีเงินมากมายให้กลุ่มมานิตย์ใช้จ่ายตลอดไปหรือไม่

- ก. ไม่ตลอดไป เพราะ ปราโมทย์เริ่มไม่พอใจมานิตย์และเพื่อน ๆ
- ข. ไม่ตลอดไป เพราะ ตัวปราโมทย์เองก็เริ่มจะไม่มีเงินแล้ว
- ค. ไม่ตลอดไป เพราะ ถึงแม้จะมีเงินแต่ปราโมทย์ก็ขายทรัพย์สินได้
- ง. ไม่ตลอดไป เพราะ เพราะเงินและความรู้ที่มีก็จะหมดลงตามวัฏจักร

8. ปราโมทย์จะกลับมาเป็นคนเก่งและคนดีตลอดไปได้หรือไม่

- ก. ไม่ได้ เพราะ ทุกอย่างมีขึ้นมีลงและดับไปในที่สุด
- ข. ไม่ได้ เพราะ เพื่อนที่เรียนดีนิสัยดีไม่คบกับปราโมทย์แล้ว
- ค. ได้ เพราะ พ่อของปราโมทย์มีเงินส่งไปเรียนเมืองนอกได้
- ง. ได้ เพราะ ปราโมทย์เป็นคนเรียนดีและนิสัยดีมาก่อน

สถานการณ์ที่ 5

เมธาวิ นักศึกษาสาวชั้นปีที่ 3 ของมหาวิทยาลัยชื่อดัง มีหน้าตาสวยโดดเด่นในหมู่เพื่อน ๆ ด้วยกันวันหนึ่งมีแมวมองชวนให้เข้าประกวดความงามระดับจังหวัด เมธาวิก็นำไม่ทำให้ผู้ให้การสนับสนุนผิดหวังคว้ามงกุฎได้สำเร็จมีชื่อเสียงโด่งดังชั่วข้ามคืน เมื่อมีชื่อเสียงจะทำอะไรก็มีคนให้ความสนใจและตามใจทุกอย่าง เมธาวิก็นำไปกับชื่อเสียงและคำชมที่ได้รับมาและไม่สนใจการเรียนแม้เพื่อน ๆ จะเตือน แต่เมธาวิก็นำไม่ได้สนใจความหวังดีของเพื่อน สร้างความไม่พอใจให้เพื่อน ๆ ถึงพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของเมธาวิและก็นำไม่สนใจเมธาวิก็นำอีกเมื่อถึงวันประกาศผลการสอบเพื่อน ๆ ของเมธาวิก็นำต่างก็มีความสุขกันทุกคนคุยกันถึงการเตรียมตัวที่จะขึ้นชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของพวกเขาและอนาคตอันสดใสที่รอคอยอยู่อย่างมีความสุขสนุกสนาน เมธาวิมองกลุ่มเพื่อน ๆ ด้วยน้ำตานองหน้าและอายเพื่อนเป็นอย่างมากเมธาวิก็นำคิดคนเดียวอยู่นานในที่สุดก็เดินมาหากลุ่มเพื่อน ๆ และขอโทษทุกคนในเรื่องที่ผ่านมา เพื่อน ๆ ไม่ถือโกรธ และสัญญากับเมธาวิว่าจะช่วยเมธาวิก็นำหาหนังสือจนกว่าเมธาวิจะสอบผ่านทุกวิชา

สถานการณ์ที่ 5 ตอบคำถาม จากข้อ 9-12

9. เมธาวิ คิดอะไรอยู่คนเดียวเมื่อเห็นเพื่อน ๆ มีความสุขในวันประกาศผลการสอบ
- คิดว่า เราจะต้องสอบให้ได้เหมือนเพื่อน ๆ
 - คิดว่า สิ่งที่เพื่อน ๆ เคยเตือนนั้นคือความจริงในวันนี้
 - คิดว่า สอบไม่ผ่านวันนี้ยังมีโอกาสสอบอีก
 - คิดว่า ต้องยอมรับความเป็นจริงและควรรับขอโทษเพื่อน ๆ

10. ทำไมเมธาวิถึงมาขอโทษเพื่อน ๆ

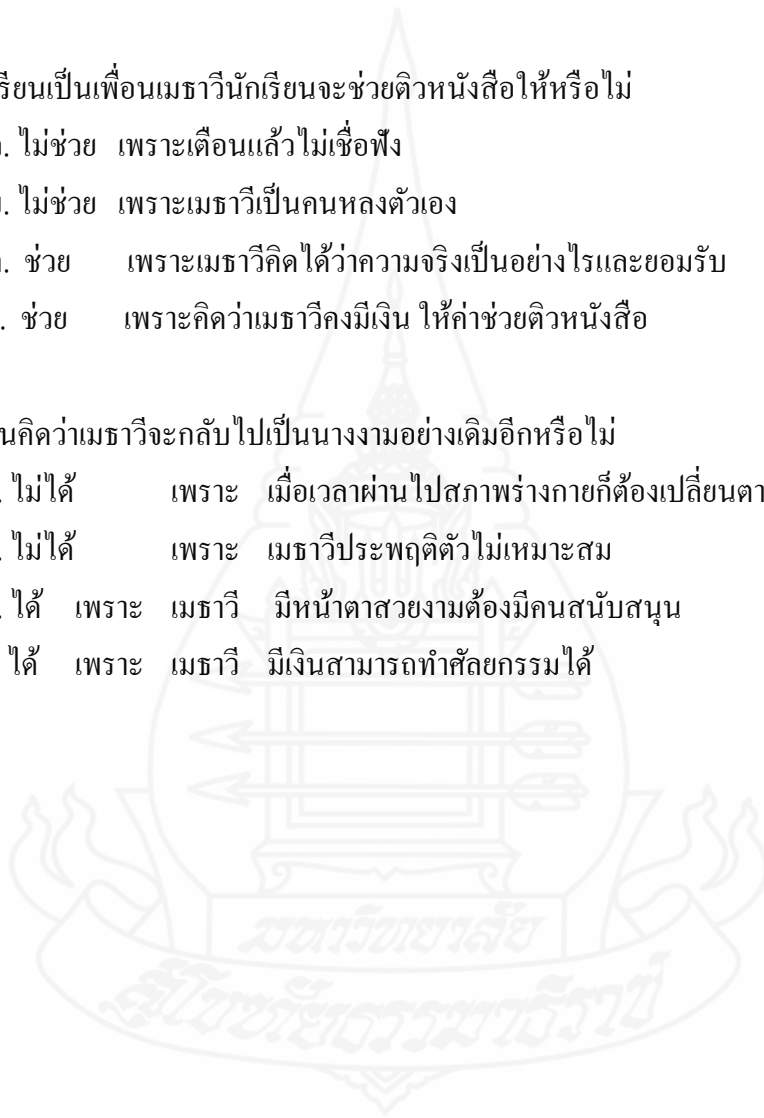
- ก. เพราะ ต้องการหลอกให้เพื่อน ๆ ช่วยติวหนังสือให้
- ข. เพราะ เมธาวิคิดว่าไม่อยากจบที่หลังเพื่อน ๆ
- ค. เพราะ เมธาวิคิดว่าหน้าที่ที่สำคัญของคนตอนนี้คือเรียนหนังสือ
- ง. เพราะ เมธาวิคิดว่าการมีตำแหน่งนางงามนั้นแท้จริงเป็นของสมมุติ

11. ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนเมธาวินักเรียนจะช่วยติวหนังสือให้หรือไม่

- ก. ไม่ช่วย เพราะเตือนแล้วไม่เชื่อฟัง
- ข. ไม่ช่วย เพราะเมธาวิเป็นคนหลงตัวเอง
- ค. ช่วย เพราะเมธาวิคิดได้ว่าความจริงเป็นอย่างไรและยอมรับ
- ง. ช่วย เพราะคิดว่าเมธาวิคงมีเงิน ให้ค่าช่วยติวหนังสือ

12. นักเรียนคิดว่าเมธาวิจะกลับไปเป็นนางงามอย่างเดิมอีกหรือไม่

- ก. ไม่ได้ เพราะ เมื่อเวลาผ่านไปสภาพร่างกายก็ต้องเปลี่ยนตาม
- ข. ไม่ได้ เพราะ เมธาวิประพฤติตัวไม่เหมาะสม
- ค. ได้ เพราะ เมธาวิ มีหน้าตาสวยงามต้องมีคนสนับสนุน
- ง. ได้ เพราะ เมธาวิ มีเงินสามารถทำศัลยกรรมได้

สถานการณ์ที่ 6

บ้านของบุญเสริมอยู่ติดกับแม่น้ำร่มร้อนน้ำอยู่มาก ภายในบ้านไม่มีเครื่องปรับอากาศเพราะรอบบ้านเย็นสบายด้วยต้นไม้เล็กใหญ่รอบบ้านและธรรมชาติที่ชวนให้หลงใหล เพื่อน ๆ ของบุญเสริมต่างก็ชอบบ้านและบริเวณบ้านของบุญเสริมเมื่อมีวันหยุด ต่างก็ชวนกันมาพักผ่อนที่บ้านเป็นประจำ ต่อมาหมู่บ้านของบุญเสริมประสบภัยธรรมชาติ ฝนตกหนักหลายวันและพายุถล่มพัดเอาบ้านบุญเสริมและหมู่บ้านใกล้เคียง หายไปหมดบุญเสริมหนีเอาตัวรอดมาได้และเส้ำสลดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อน ๆ ทราบข่าวต่างพากันมาให้กำลังใจบุญเสริมจนในที่สุดบุญเสริมคิดว่าทุกสิ่งเป็นของนอกกายคงหามาได้อีก แต่ถ้าเราสูญเสียชีวิต หรืออวัยวะส่วนหนึ่งส่วนใดไปเราคงหาทดแทนไม่ได้บุญเสริมสัญญากับเพื่อน ๆ ว่าเขาจะไม่คิดถึงวันสูญเสียอีกแล้วแต่พร้อมที่จะสู้เพื่อวันข้างหน้าอย่างมีความหวังและ

สถานการณ์ที่ 6 ตอบคำถาม จากข้อ 13-16

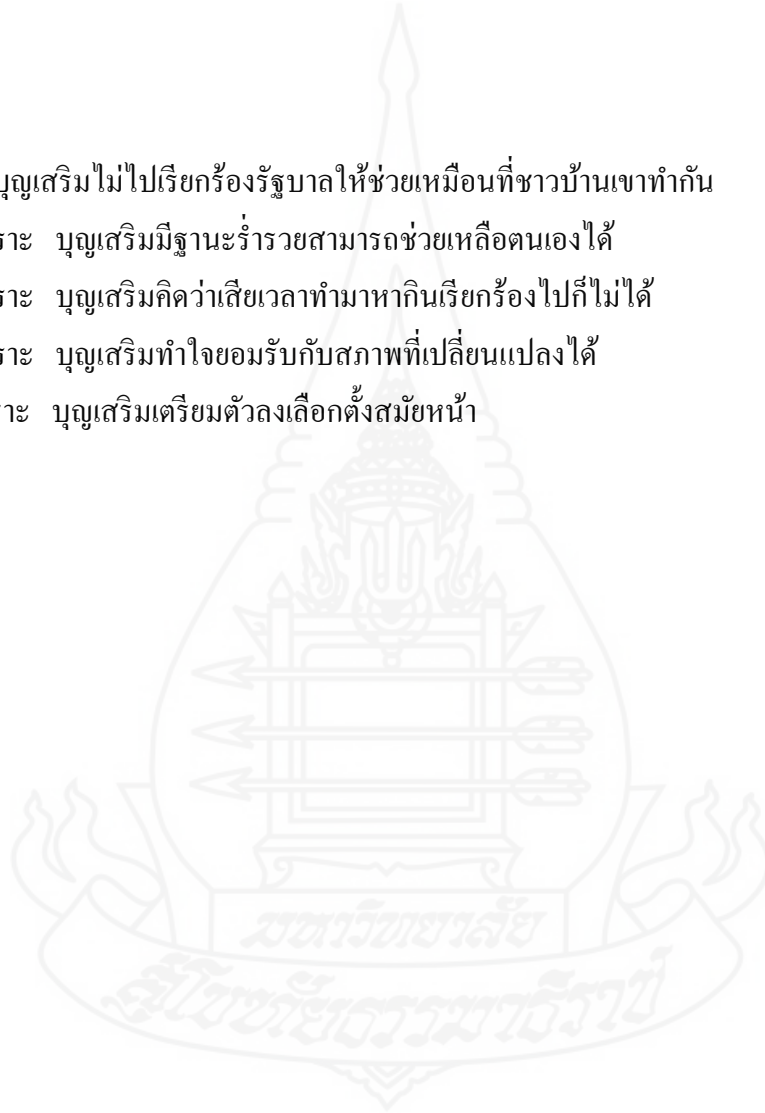
13. บุญเสริมจะปลูกบ้านริมแม่น้ำอีกหรือไม่

- ก. ปลูกบ้านอีก เพราะ ธรรมชาติกับมนุษย์ต้องพึ่งพากัน
- ข. ปลูกบ้านอีก เพราะ ถือว่าอะไรจะเกิดมันก็ต้องเกิด
- ค. ไม่ปลูก เพราะ กลัวธรรมชาติจะลงโทษอีก
- ง. ไม่ปลูก เพราะ ซื่อที่ไว้ในเมืองใหญ่แล้วไปตั้งรกรากที่นั่น

14. ทำไมบุญเสริมจึงทำใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้เร็วกว่าเพื่อนบ้านคนอื่น

- ก. เพราะ บุญเสริมมีการศึกษามากกว่าใครในหมู่บ้าน
- ข. เพราะ บุญเสริมรู้เท่าทันและยอมรับความเป็นจริง
- ค. เพราะ บุญเสริมมีเงินซื้อบ้านหลังใหญ่ในเมืองได้
- ง. เพราะ บุญเสริมมีเพื่อนดีคอยให้กำลังใจมากกว่าคนอื่น

15. เพราะเหตุใดบุญเสริมจึงคิดว่าบ้านที่เขารักเป็นของนอกกายหาใหม่ได้อีก
- ก. เพราะ รู้ว่าสิ่งทั้งหลายเป็นไปตามเหตุปัจจัยจัดการที่ตัวเหตุปัจจัยเหล่านั้น
 - ข. เพราะ รู้ว่าบ้านอยู่ริมน้ำไม่วันใดวันหนึ่งอาจเจอพายุ
 - ค. เพราะ บ้านเป็นของนอกกายจะปลุกอีกก็หลังก็ได้
 - ง. เพราะ รู้ว่าบ้านที่เราปลูกอยู่ไม่ใช่ตัวตนที่แท้จริงมีเกิดต้องมดับ
16. ทำไมบุญเสริมไม่ไปเรียกร้องรัฐบาลให้ช่วยเหลือเหมือนที่ชาวบ้านเขาทำกัน
- ก. เพราะ บุญเสริมมีฐานะร่ำรวยสามารถช่วยเหลือตนเองได้
 - ข. เพราะ บุญเสริมคิดว่าเสียเวลาทำมาหากินเรียกร้องไปก็ไม่ได้
 - ค. เพราะ บุญเสริมทำใจยอมรับกับสภาพที่เปลี่ยนแปลงได้
 - ง. เพราะ บุญเสริมเตรียมตัวลงเลือกตั้งสมัยหน้า

สถานการณ์ที่ 7

ธงชัย เป็นลูกชาวนักการเมืองท้องถิ่นคนหนึ่ง ฐานะทางสังคมนั้นไม่ต้องพูดถึงเพราะผู้คนต่างยกย่องให้เกียรติทั้งที่พ่อของธงชัยนั้นแท้จริงแล้วเป็นเจ้าของบ่อนการพนันและค้าของหนีภาษีซึ่งธงชัยรู้ความจริงทุกอย่าง พยายามบอกพ่อหลายครั้งว่าการกระทำของพ่อนั้นสักวันอาจจะโดนตำรวจจับได้แต่พ่อกลับบอกธงชัยว่าพ่อรู้ว่ากำลังทำอะไรอยู่และจะจัดการทุกอย่างได้และไม่ต้องมาพูดแบบนี้กับพ่ออีก คนอื่นก็ทำแบบนี้กันทั้งเยอะแยะไม่เห็นใครเป็นอะไรเลย

สถานการณ์ที่ 7 ตอบคำถามข้อ 17-18

17. ถ้าพ่อของธงชัยเชื่ออย่างที่ธงชัยบอกพ่อจะเป็นนักการเมืองตลอดไปหรือไม่
 - ก. ตลอดไป เพราะ พ่อธงชัยมีคนรักมาก
 - ข. ไม่ตลอดไป เพราะ ไม่มีใครจะเป็นอยู่อย่างเดิมตลอดไปไม่ได้
 - ค. ตลอดไป เพราะ พ่อธงชัยมีเงินซื้อเสียง
 - ง. ไม่ตลอดไป เพราะ จะต้องโดนตำรวจจับขังคุก

18. ถ้าพ่อของธงชัยโดนตำรวจจับธงชัยจะทำอย่างไรให้อยู่ในสังคมได้
 - ก. วังเต็นให้ผู้มีอำนาจในบ้านเมืองช่วยเหลือพ่อ
 - ข. ทำธุรกิจของพ่อต่อเพื่อเลี้ยงดูคนในครอบครัวและลูกน้องของพ่อ
 - ค. ทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้เพราะเป็นเรื่องของผู้ใหญ่
 - ง. ทำตัวตามปกติเพราะคิดว่าคงต้องมีวันนี้ไม่ช้าก็เร็ว

สถานการณ์ที่ 8

บ้านหลังใหม่ของภูมินทร์หลังใหม่ใหญ่โตกว่าใครในหมู่บ้านเดียวกัน ทำให้หลายคนสงสัยว่าทำไมภูมินทร์จึงมีเงินมากมายสามารถมีบ้านหลังใหญ่ และขับรถคันโก้ทั้ง ๆ ที่เป็นพนักงานบริษัทตำแหน่งพนักงานบัญชีแต่ความจริงแล้วภูมินทร์เอาเงินของบริษัทไม่เล่นพนันฟุตบอลเมื่อได้เงินจากการพนันฟุตบอลแล้วก็รับนำเงินมาคืนบริษัทอย่างรวดเร็วเพราะภูมินทร์กลัวผู้จัดการและเพื่อนพนักงานในบริษัทรู้ ภรรยาของเขาพยายามเตือนหลายครั้งแต่ภูมินทร์ไม่เชื่อแต่กลับบอกกับภรรยาว่าไม่มีใครรู้ได้เพราะเขาเป็นคนทำบัญชีของเขา รอบคอบอยู่แล้ววางใจเถอะเขาทำเพื่อลูกและภรรยาได้สบายมีเงินใช้มากกว่าใคร ๆ

สถานการณ์ที่ 8 ตอบคำถามข้อ 19 – 20

19. ภูมินทร์มีความสุขกับใช้เงินที่ได้มาหรือไม่

- ก. ไม่มีความสุข เพราะ มีเงินได้และต้องหมดไปในที่สุด
- ข. มีความสุข เพราะ มีบ้านหลังใหญ่กว่าคนอื่น
- ค. ไม่มีความสุข เพราะ กลัวคนอื่นมาข่มเงินแล้วไม่คืน
- ง. มีความสุข เพราะ ได้เงินมาง่าย ๆ

20. ภูมินทร์จะได้เงินจากการเล่นพนันทุกครั้งหรือไม่

- ก. ได้ทุกครั้ง เพราะ เขาวิเคราะห์เก่งสามารถทายถูกทุกครั้ง
- ข. ไม่ได้เพราะ ไม่มีสิ่งใดที่ยั่งยืนไม่เปลี่ยนแปลง
- ค. ไม่ได้ เพราะ ไม่มีใครให้เขาเล่นด้วยแล้ว
- ง. ได้ทุกครั้ง เพราะ ใคร ๆ ก็ยอมรับว่าเขาเป็นครู

เฉลย ทักษะการคิดแบบสามัญลักษณะ

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ง	11	ค
2	ค	12	ก
3	ค	13	ข
4	ก	14	ข
5	ก	15	ก
6	ง	16	ค
7	ง	17	ข
8	ก	18	ง
9	ง	19	ก
10	ง	20	ง

